

Energetické hledisko udržitelného rozvoje našeho města

Neobvyklé setkání - kulatý stůl zaměřený na energetiku a udržitelný rozvoj města - hostila 7. října meziříčská hvězdárna. První akci tohoto druhu v našem městě pořádalo Regionální energetické centrum - Krajská energetická agentura Zlínského kraje za podpory ministerstva životního prostředí a dalších organizací a institucí. Nad akcí převzal záštitu starosta JUDr. Jiří Kubeša.

Oficiálním tématem byla koncepce udržitelného rozvoje energetického hospodářství na území Valašského Meziříčí. Důvodem svolání kulatého stolu bylo vyjasnění základních stanovisek jednotlivých odborů městského úřadu, podniků a dalších dotčených osob a institucí ve věci energetické spotřeby a způsobu jejího pokrytí v horizontu 10 až 20 let.

Účastníci jednání nebyli jen pasivními posluchači, ale aktivně se zapojili do diskuze.

Šlo především o zajištění zásobování obyvatel i podnikatelských subjektů energiemi v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje a využití potenciálu energetických úspor v regionu a místních energetických zdrojů. Za pomyslný kulatý stůl usedli představitelé města, pověřeni pracovníci Regionálního energetického centra, zástupci organizací s vlastnickým podílem města - Centrálního zásobování teplem, Městských lesů a zeleně - a představitelé společnosti DEZA, STV Glass, Ponast, Aval, Repax a Mlékárny Valašské Meziříčí.

Cíle jednání

Úvodní setkání si nekladlo nereálné cíle. Organizátoři si byli vědomi řady problémů i úskalí a zvolili cíle splnitelné.

Mezi hlavní patřila:

- výměna názorů a stanovisek jednotlivých subjektů;
- nástín předpokládaného vývoje a potřeb;
- zpřesnění očekávání;
- postavení a záměry hlavních subjektů;
- diskuse, navázání spolupráce a vzájemné konzultace;
- partnerství.

Právě poslední bod je velmi důležitý, neboť partnerství je určitou garancí dalšího pozitivního vývoje. Nejde o konfrontaci, ale o hledání cest a forem vzájemné spolupráce. I když toto první jednání nebylo z kapacitních důvodů přístupné veřejnosti, neznamená to, že se diskutované otázky netýkají široké veřejnosti, nebo dokonce, že jeho závěry budou tajné. Právě naopak! Důkazem je i tato základní informace, kterou díky pochopení města můžeme uveřejnit ve Zpravodaji města.

O čem se jednalo?

Moderované jednání mělo několik pevných bodů v podobě přibližně čtvrt hodinových vstupů, které se zabývaly vybranými problémy. Jejich volba nebyla náhodná - měla vyvolat další diskusi.

Základní projednávaná témata byla následující:

1. Krajská energetická koncepce a Koncepce snižování emisí a imisí - východiska pro regionální energetickou politiku.
2. Pohled městského úřadu na problematiku udržitelného rozvoje z hlediska energetiky.
3. Perspektivy centrálního zásobování teplem.
4. Možnosti využití obnovitelných zdrojů energie v regionu.
5. Energetické a ekologické vzdělávání a osvěta - potřeba, nebo zbytečnost? Mimo tyto oblasti nastolili samotní účastníci vlastní témata, která se týkala především centrálního zásobování teplem, využití biomasy při vytápění a osvětové a informační činnosti jednotlivých subjektů a jejich vzájemné spolupráce.

Jaké jsou problémy?

Přes všechna úskalí má město vyřešen jeden závažný problém, a tím je rekonstrukce centrálního zásobování teplem. Ta již proběhla, a nejen že výrazně zlepšila technické parametry rozvodů, ale logicky i prodloužila životnost celého systému, ve kterém byly rozvoje kritickým místem.

Velkým problémem se ukazují lokální topeniště především na tuhá paliva a spalování odpadů zejména v okrajových částech města a přilehlých obcích. Možná si to neuvědomujeme, ale naše kotle na dřevo či uhlí nejsou uzpůsobeny ke spalování odpadů a stávají se tak producenty rakovinotvorných látek, aromatických uhlovodíků, dioxinů a mnoha dalších. To vše vypouštíme komíny na své vlastní zahrádky, z nichž si pak „pochutnáváme“ na domácí zelenině či ovoci.

Kriticky byly zhodnoceny možnosti využívání tolik propagovaných obnovitelných zdrojů energie. V našem městě existují reálné využitelné aplikace, a to především v oblasti využívání biomasy, sluneční energie a energie geotermální. Je samozřejmě, že vše má svá pro a proti. Proto je vhodné případné zamýšlené aplikace konzultovat s odborníky a poradit se, zda je právě ten můj záměr ekonomicky či jinak výhodný.

Velkou pozornost je potřeba věnovat pasivním opatřením vedoucím ke snížení spotřeby energie a zvyšování energetické účinnosti. Jde především o to stavět objekty promyšleně, komplexně, s vyhovujícími tepelně-technickými parametry. Stejně věci bychom měli mít na paměti i při rekonstrukcích a opravách. Pokud si nevíte rady, je možné se přijít poradit. Podrobnější informace o možnostech bezplatného poradenství najdete na webových stránkách organizátora <http://www.regec.cz>.

Samozřejmě namítnete, že se to lehce řekne, ale hůře uskuteční. Navíc když peněz nikdy není nazbyt. Po zralé úvaze a zvážení všech pro a proti se většinou vždy najde nějaké přijatelné řešení, ať již jde zrealizovat rychle a poměrně levně, nebo se jedná o dlouhodobé záměry a akce s větší finanční náročností. Chce to jenom chtít.

Závěry - opatrný krok vpřed

Na začátku jednání se neočekával nějaký výrazný výstup z celého jednání. Nakonec ale přece jen dvě základní myšlenky, o nichž se jednalo, byly formulovány do závěrů.

Prvním z nich je poskytnutí základních informací občanům prostřednictvím Zpravodaje města o problémech úspor energií a možnostech využití obnovitelných zdrojů energie. Tím však není tato skromná informace, ale připravovaný informační materiál, na jehož financování se podílejí tři partneři z jednání. S tímto materiálem byste se měli setkat koncem tohoto nebo počátkem příštího roku. Určitě ho ve Zpravodaji města nepřehlédnete.

Pohled na špatně seřazené reflektory meziříčského vlakového nádraží - praktický příklad plýtvání energií, navíc zatěžujícího okolí negativními dopady. FOTA: AUTOR

Druhým závěrem, který se ukázal v průběhu diskuse jako užitečný, je doporučení vzniku poradní a konzultační skupiny pro otázky energetiky a udržitelného rozvoje. Organizátor se rozhodl iniciovat vznik této pracovní skupiny pod pracovním názvem „Energetická platforma za udržitelný rozvoj města“. Návrh bude městu předložen počátkem příštího roku k projednání.

Kromě těchto hlavních závěrů se vybraní partneři dohodli především na spolupráci v oblasti osvětové, informační a konzultační činnosti pro občany. Cílem organizátorů je uskutečnit podobné setkání i v příštím roce, vyhodnotit na něm uplynulé období a stanovit úkoly a cíle do dalších let, a to již za širší účasti než letos.

Případným zájemcům sdělujeme, že základní údaje obsažené v Koncepci snižování emisí a imisí a Územní energetické koncepci Zlínského kraje naleznou na stránkách krajského úřadu <http://www.kr-zlinsky.cz/ksei/>

Ing. Libor Lenža
Regionální energetické centrum - Krajská energetická agentura
Zlínského kraje